

Wypadki przy pracy

Procedury i świadczenia

Przejdź na sklep.infor.pl

Wstęp

Do podstawowych obowiązków pracodawców należy zapewnienie ochrony zdrowia i życia pracowników. Jednak pomimo przywiązywania należytej wagi do stworzenia właściwych, zgodnych z przepisami warunków pracy, może mieć miejsce nieszczęśliwe zdarzenie, jakim jest wypadek przy pracy. Istotna jest zatem znajomość obowiązków, jakie ma pracodawca w związku z takim zdarzeniem, i czynności koniecznych do podjęcia w celu ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku oraz postępowania w razie wypadku przy pracy.

Prawo nakłada na pracodawcę wiele szczegółowych obowiązków – począwszy od udzielenia pierwszej pomocy, przez powołanie zespołu powypadkowego, na przechowywaniu stosownej dokumentacji kończąc. Tak więc znajomość wszelkich regulacji w tym zakresie jest niezwykle ważna.

Kodeks pracy wymienia obowiązki spoczywające na pracodawcy w razie wystąpienia wypadku. Jest on zobowiązany przede wszystkim podjąć niezbędne działania eliminujące lub ograniczające zagrożenie, zapewnić udzielenie pierwszej pomocy osobom poszkodowanym oraz ustalić w przewidzianym trybie okoliczności i przyczyny wypadku, a także zastosować odpowiednie środki zapobiegające podobnym wypadkom.

Jeżeli dojdzie do wypadku, to na stronach stosunku pracy spoczywają obowiązki o charakterze formalnoprawnym. Ich spełnienie ma istotne znaczenie w zakresie odpowiedzialności za wypadki, a także prawa do świadczeń w związku z ubezpieczeniem wypadkowym.

Ubezpieczonemu, który uległ wypadkowi przy pracy, przysługują – w zależności od skutków tego zdarzenia – różnego rodzaju świadczenia z ubezpieczenia wypadkowego. Są to m.in.: zasiłek chorobowy, świadczenie rehabilitacyjne, jednorazowe odszkodowanie czy renta z tytułu niezdolności do pracy, a w przypadku śmierci osoby, która uległa wypadkowi – renta rodzinna dla najbliższej rodziny. Wysokość tych świadczeń ma zrekompensować takiej osobie (lub w przypadku śmierci – członkom rodziny) utratę zdrowia (tzw. stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu). Za stały uszczerbek na zdrowiu uważa się takie naruszenie sprawności organizmu, które powoduje upośledzenie czynności organizmu nierokujące poprawy, natomiast długotrwałym uszczerbkiem na zdrowiu jest naruszenie sprawności organizmu, które powoduje upośledzenie czynności organizmu na okres przekraczający 6 miesięcy, mogące ulec poprawie. Oceny stopnia uszczerbku na zdrowiu oraz jego związku z wypadkiem przy pracy dokonuje po zakończeniu leczenia i rehabilitacji lekarz orzecznik ZUS.

1. Jakie zdarzenia uznaje się za wypadek przy pracy

Nie każde zdarzenie, do którego dochodzi na terenie zakładu pracy, będzie wypadkiem przy pracy – bywa bowiem tak, że zdarzenie nie spełnia cech tego rodzaju wypadku. W praktyce zdarzają się też sytuacje, kiedy wypadkiem przy pracy będą zdarzenia, do których dochodzi poza zakładem. Powyższa zasada dotyczy z reguły pracowników mobilnych, ale pracownik pracujący „stacjonarnie” również może ulec wypadkowi przy pracy poza zakładem. Może być i tak, że zdarzenie wyglądające z pozoru na wypadek przy pracy, do którego dochodzi w miejscu i czasie pracy, nie będzie wypadkiem przy pracy.

Wypadek przy pracy zawsze stwarza dla pracodawcy dodatkowe obowiązki, które muszą być wykonane sprawnie, w sposób chronologiczny.

1.1. Definicja wypadku przy pracy

Za wypadek przy pracy uważa się nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą:

- podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych,
- podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia,
- w czasie pozostawania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy

– art. 3 ustawy wypadkowej.

Na równi z wypadkiem przy pracy traktuje się wypadek, któremu pracownik uległ:

- w czasie podróży służbowej w okolicznościach innych niż określone wyżej w definicji wypadku przy pracy, chyba że wypadek został spowodowany postępowaniem pracownika, które nie pozostaje w związku z wykonywaniem powierzonych mu zadań,
- podczas szkolenia w zakresie powszechnej samoobrony,
- przy wykonywaniu zadań zleconych przez działające u pracodawcy organizacje związkowe.

Aby zdarzenie mogło być kwalifikowane w kategoriach wypadku przy pracy, powinno charakteryzować się wszystkimi cechami składającymi się na definicję wypadku przy pracy. W przypadku gdy jedna z przesłanek nie wystąpi, wówczas niezależnie od spełnienia pozostałych cech wypadku przy pracy dane zdarzenie nie będzie mogło być zakwalifikowane jako wypadek przy pracy.

Wypadki przy pracy to nie jedyna kategoria zdarzeń. Różne bowiem mogą być konsekwencje zdarzenia wypadkowego. Skutkiem wypadku może być śmierć lub uraz

poszkodowanego. W zdarzeniu poszkodowany może być jeden pracownik lub większa liczba osób. Uwzględniając powyższe zależności, wyróżniamy następujące kategorie wypadków przy pracy:

- wypadek śmiertelny. Najcięższym gatunkowo rodzajem wypadku przy pracy jest wypadek, którego skutkiem jest śmierć poszkodowanego. Wypadkiem śmiertelnym jest wypadek, w wyniku którego nastąpiła śmierć poszkodowanego w okresie 6 miesięcy od zdarzenia. Z powyższej definicji wynika więc, że aby mówić o wypadku śmiertelnym, skutek śmiertelny nie musi nastąpić w bardzo bliskim okresie od zdarzenia lub bezpośrednio po zdarzeniu;

Przykład 1

Grzegorz S. jest pracownikiem firmy budowlanej. Pracownik doznał urazu w związku z upadkiem z wysokości podczas prac na rusztowaniu. Mimo szybkiego udzielenia pierwszej pomocy oraz wdrożenia właściwego leczenia szpitalnego poszkodowany w wyniku odniesionych obrażeń zmarł miesiąc po zdarzeniu. W takim przypadku, mimo początkowej kwalifikacji wypadku w kategoriach wypadku ciężkiego, wypadek będzie ostatecznie kwalifikowany jako wypadek śmiertelny.

- wypadek ciężki. Ciężkim wypadkiem przy pracy jest wypadek, w wyniku którego nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, takie jak: utrata wzroku, słuchu i mowy, zdolności rozrodczej lub inne uszkodzenie ciała albo rozstrój zdrowia, naruszające podstawowe funkcje organizmu, ale także choroba nieuleczalna lub zagrażająca życiu, trwała choroba psychiczna, całkowita lub częściowa niezdolność do pracy w zawodzie albo trwałe istotne zeszpecenie lub zniekształcenie ciała;

Przykład 2

Pracownik obsługujący maszynę, która nie była wyposażona w wymagane osłony, uległ wypadkowi przy pracy. Doszło do zmiżdżenia dłoni, w wyniku czego niezbędną okazała się jej amputacja. Zdarzenie nosi cechy wypadku ciężkiego. W jego wyniku doszło bowiem do trwałego i istotnego zeszpecenia ciała pracownika.

- wypadek zbiorowy. Wypadkiem zbiorowym będzie zdarzenie, w wyniku którego wypadkowi uległy co najmniej dwie osoby.

Przykład 3

Podczas transportu butli z gazem na terenie zakładu pracy doszło do wybuchu. W wyniku zdarzenia obrażenia odniosło trzech pracowników. Wypadek należy zakwalifikować jako wypadek zbiorowy.

Znajomość prawidłowej kwalifikacji wypadków przy pracy jest niezbędna dla prawidłowego wypełnienia obowiązków informacyjnych względem instytucji zewnętrznych, które niezależnie od pracodawcy będą prowadziły ustalenia w zakresie okoliczności i przyczyn wypadku.

Przejdź na sklep.infor.pl

